

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010 – 2020

www.egeszsegprogram.eu

Sajtóközlemény 2015.

Tovább folytatódik Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010-2020

Országjáró körúton a szűrőkamion

Törődünk egészségünkkel, a lehetőség adott

Lesújtóan rossz a magyarok egészségi állapota – tegyük ellene

Budapest, 2015.február 25. VI. Népegészségügyi Konferencia, Megnyitó 2015.

919 helyszín, több mint hárommillió vizsgálat, közel száztízezer megtett kilométer, elkésztő szűrési eredmények – ez az elmúlt öt év statisztikája. 2015-ben is folytatódik Magyarország legnagyobb humanitárius átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja, 63 szakmai szervezet összefogásával Európai Unió irányelvek alapján. A legújabb technikával felszerelt speciális szűrőkamion 2020-ig járja az ország útjait, hogy javítsa a lakosság kedvezőtlen egészségi állapotán.

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010-2020 sikeresen teljesítette a tervezett népegészségügyi szintű Program első 5 évadát. Az elmúlt öt évben modellértékűen működő Program mind az elsődleges, mind pedig a másodlagos megelőzés szempontjából sikeresnek mondható. Az átfogó szűrés eredménye jellemző képet mutat a lakosság egészségügyi állapotáról.

Ismert, hogy a magyarok átlag életkora elmarad az Európai Unió átlagától. Minden második ember szív- és érrendszeri, valamint daganatos megbetegedésben hal meg, ugyanakkor számos betegség felismerése csak későn történik meg, amikor már nincs segítség. Ez elsősorban a tudatlansággal, a tájékozatlansággal magyarázható, ugyanakkor az emberek önmaguk és családtagjaik iránti felelőtlenség miatt még mindig nem élnek a szűrővizsgálat adta lehetőséggel. Éppen ezért a program szervezői szeretnék, hogy minél többen látogassanak el a szűrőkamionhoz, tegyék meg az első lépést egészségük érdekében, és legyenek tisztában azzal, hogy a szűrővizsgálat életet menthet.

A legfrissebb feldolgozott adatokat, ha figyelembe vesszük, akkor egyértelműen megállapítható, hogy a magyaroknak van még hová fejlődniük az egészségmegőrzés terén. A program elmúlt öt évében 919 helyszínen 252 362 látogatót fogadott és több mint 3 millió vizsgálatot végzett.

A résztvevők átlagéletkora 40-41 év volt, 57 százaléka a nők, míg 44 százalékuk a férfiak köréből került ki. A legaktívabbak Budapesten és Pest megyében voltak az emberek.

A kérdőíves válaszok száma öt év alatt elérte a 6 859 324 számot. Megdöbbentő adat, hogy a megkérdezettek 13-35 százaléka még sosem vett részt sem laboratóriumi, sem szakorvosi vizsgálaton. Az elemzések során ugyanakkor kiderült, hogy a program részvevőinek csaknem a fele a kiemelt kockázatú csoportba tartozik, és ha nem kezelik magukat, akkor néhány év múlva szívinfarktus, netán gutaütés fenyegetheti őket.

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja

2010 – 2020

www.egeszsegprogram.eu

A szív- és érrendszeri szűrővizsgálatok alapján a megkérdezettek 9%-ánál találtak eltérést. Az átlagos vérnyomás nőknél 128/81 Hgmm, férfiaknál 137/85 Hgmm volt. A vércukorszint vizsgálata 5–6%-ban mutatott kóros értéket, a koleszterinszint pedig 29–36%-ban volt a normálistól eltérő. Ugyancsak gyakori volt az emelkedett húgysavszint (9–15%). Nők és férfiak körében közel egyforma volt az ismert hypertonia (22–23%), szívbetegség (4–6%), krónikus vesebetegség (2–3%), diabetes mellitus (5%), légúti betegség, allergia (20–22%) előfordulási gyakorisága. Jelentős volt a szembetegség (11–17%) és a hallásvesztés (8–10%) mértéke is. A családi anamnézisben a hypertonia előfordulása 53–60% volt, a stroke 13–17%-ban, daganat 36–45%-ban, anyagcsere-betegség 33–40%-ban került említésre. Az incontinencia és a vizeletürítési zavar tesztje 3–8%-ban volt kóros, a vastagbél-daganat kockázatát felmérő teszt 16–22%-ban, a visszérbetegség kockázati tesztje pedig 12–21%-ban volt a normálistól eltérő. A kitöltött rizikó felmérési kérdőívből kiderült, hogy a szűrésen résztvevők 24 százaléka dohányzik. Ez azt jelenti, hogy közel minden negyedik ember fújja nap, mint nap a füstöt, holott köztudott, hogy az, aki ennek a káros szenvedélynek hódol, sokkal nagyobb az esélye, hogy szívinfarktust vagy stroke-t kapjon, nem beszélve a daganatos megbetegedésekről. A válaszok alapján kiderült az is, hogy a megkérdezettek 40 százaléka nem is gondol arra, hogy letegye a cigarettát.

A rizikófaktorok csökkentésének, valamint az egészséges életmód egyik fontos feltétele a gyümölcsökben és zöldségfélékben, azaz vitaminokban gazdag, sószegény táplálkozás. A kérdőíves felmérésnek köszönhetően fény derült arra is, hogy a résztvevők 60-70 %-a fogyaszt rendszeresen zöldség és gyümölcsféléket. Ugyanakkor a válaszadók 90%-a gondolja úgy, hogy a túlzott só fogyasztás betegséget okoz. Ismertté vált továbbá az is, hogy a résztvevők többségének napi életritmusában a sportnak egyáltalán nincs szerepe.

Csupán 43-53 százalék az, aki naponta szakít időt a mozgásra, noha a rendszeres testmozgás (legalább napi 30 perc séta, vagy könnyed futás ajánlott) szintén kiemelt tényező mind a kardiovaszkuláris, mind a daganatos betegségek prevenciójában. A nők 57%-a, a férfiak 47%-a mozgásszegény életmódot folytat, nem sportol rendszeresen. A komplex állapotfelmérés mellett az érdeklődők életmód tanácsadáson vehetnek részt, szakemberektől kapnak segítséget azok, akik le szeretnének szokni a dohányzásról, egészségesebben szeretnének táplálkozni, és a számukra a megfelelő sportot keresik. Ugyanakkor megismerhetik az újraélesztés technikáját, elsajátíthatják az elsősegélynyújtás fortélyait.

A program szervezői szerint nagyon fontos, hogy az emberek szembesüljenek egészségi állapotukkal, és ha kell, változtassanak életmódjukon, hiszen köztudott, hogy az életmódra vonatkozó káros tényezők (dohányzás, rendszertelen testmozgás, egészségtelen táplálkozás) elkerülése mindenkinek a saját felelőssége. Nem szabad elfelejteni, hogy akik a szűréseken részt vesznek, azok a kezükbe vehetik a saját egészségi állapotukról készült kockázatfelmérésüket, amelyet megoszthatnak családorvosukkal.

Minden évben elkészül a szűrővizsgálatokon részt vevők értékeiből nyert statisztikai elemzés, ezáltal nyomon követhető a lakosság általános egészségi állapotának javulása, netán rosszabbodása. Az

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010 – 2020

www.egeszsegprogram.eu

eredményeket a szakmai szervezetek, a mindenkori egészségügyi kormányzat, az Európai Unió és az Egészségügyi Világszervezet is felhasználhatja egy megalapozottabb egészségügyi politika kialakításának érdekében.

A magyar társadalomért életre hívott Program segít, hogy minél több magyar állampolgár életkortól, lakhelytől és foglalkozástól függetlenül megismerje saját egészségi állapotának alakulását és még időben felismerje a megelőzés fontosságát.

Bővebb információért, valamint a szűrőkamion állomásainak megtekintéséhez kérjük, látogasson el a program hivatalos weboldalára a <http://www.egeszsegprogram.eu> címre.

Prof. Dr. Kiss István
Szakmai bizottság elnöke

Dankovics Gergely
Programigazgató

Budapest, 2015. február. 25. VI. Népegészségügyi Konferencia, Megnyitó 2015.